

SOCIAL MEDIA VOOR SENIOREN

ANNET VAN BETUW

SOCIAL MEDIA **VOOR SENIOREN**

SCRIPTUM

INHOUD

1	Uitdaging!	10
2	Wat zijn social media	14
3	Waarom social media	18
4	Hindernissen	30
5	Social media in Nederland	38
6	Aanmelden	50
7	Privacy en veiligheid	61
8	Jouw profiel	67
9	Do's en don'ts	73
10	Vrienden en volgers vinden	76
11	En nu ga je delen	79
12	Hoe houd je het hanteerbaar	93
13	Tips	100
	Nawoord	104
	Bijlage 1 Social media in Nederland in cijfers	106
	Bijlage 2 Je LinkedIn-profiel: eerste stappen	108
	Bijlage 3 Termen en afkortingen	110
	Bijlage 4 Webadressen social media	116

The background is a light blue color filled with various social media icons in a darker blue shade. These icons include a location pin, a Twitter bird, a musical note, a paper plane, a speech bubble, a person silhouette, a plus sign, a thumbs up, a padlock, and a globe. A large, thick blue outline of a speech bubble or rounded rectangle is centered on the page, containing the main text.

**SOCIAL
MEDIA,
DICHTERBIJ
DAN JE
DENKT**

Social media en senioren? Ja. Allang. Althans, dat geldt voor een behoorlijk aantal mensen om me heen (on- en offline) en voor mezelf. Voor ons is het gewoon. In de jaren negentig en begin jaren 2000 maakten we gebruik van forums en Yahoo-groepen.* Enkele jaren later gingen we mee met de nieuwe media en ontdekten we dat veel forums te stug waren, dat je net zo goed Hyves** en Facebook kon gebruiken en dat het plaatsen van foto's in websites en blogs veel makkelijker werd. De laatste jaren realiseerde ik me dat mijn beeld niet klopte. Veel senioren haalden hun schouders op voor social media en zelfs internet. Ik was eerlijk gezegd een beetje verbaasd. Internet en 'dus' social media zijn toch geen hype, ze horen er toch bij? Enkelen keerden zich in gesprekken demonstratief af van wat mij dagelijks bezighoudt. Maar ik zag ook dat anderen ontdekten dat internet en social media handig zijn, dat ze helpen je bij de tijd te houden, dat er talloze nieuwe mogelijkheden zijn en dat ze gewoon leuk zijn. Daar gaat dit boek over.

Doel

Dit boek is voor senioren die net beginnen met social media of al lang op Facebook of een ander netwerk actief

* Webadressen van social media vind je in bijlage 4.

** Hyves stopte in december 2013

zijn en meer over het hele landschap willen weten. Senioren met meer ervaring nodig ik uit hun eigen kennis te spiegelen.

Het is de bedoeling dat jij, als je het boek uit hebt, zelfstandig verder kunt. Ook met de sociale media die komen en die we nog niet kennen, want ze lijken op elkaar. Doe je er verder niets mee, dan heeft dit boek je geholpen dit besluit te onderbouwen ;-). Ga je wel verder, dan weet je welke sociale media je gebruikt of gaat gebruiken, ken je de do's en don'ts, kun je zelfstandig tips vinden en andere online informatie over social media én heb ik je vast enthousiast kunnen maken. Als dat laatste tenminste nog nodig was.

Dit weet je na het lezen van dit boek

- Wat social media zijn
- Wat het landschap in Nederland is
- Hoe de toekomst er ongeveer uitziet
- Dat social media op elkaar lijken
- Dat het tijd en energie kost, maar steeds gemakkelijker gaat
- Dat social media leuk en interessant zijn.

Gebbruiksaanwijzing

Ben je iemand van *trial and error*? Doen en leren? Blader dan door dit boek. Start bijvoorbeeld bij hoofdstuk 6 *Aanmelden* of 11 *En nu ga je delen*. Houd je van orde en een gebruiksaanwijzing? Lees dan het boek van voor naar achter.

Bij de vierde druk

In september 2013 verscheen Social media voor senioren, gevolgd door een tweede en derde druk. We wisten toen al dat ‘mobiel’ de toekomst was, maar dat senioren direct naar tablets en smartphones overstapten (zonder pc’s en laptops te gebruiken), ging sneller dan ik had verwacht. Voor deze nieuwe gebruikers is een herziening van het boek nodig: meer afbeeldingen van mobiele apparaten, meer toegepaste uitleg, nóg meer WhatsApp en minder LinkedIn.

Voor de strekking van het boek maakt het weinig uit. Ook met de eerste druk kun je prima uit de voeten. Maar voor de lezers die alleen of vooral ‘mobiel’ gebruiken, is het nóg beter te volgen.

Annet van Betuw

www.vanbetuwadvies.nl • www.socialmediavoorsenioren.nl

1 UITDAGING!

Na een bijeenkomst stond ik met twee andere, niet meer piepjonge vrouwen bij de uitgang over Twitter te praten. Een jongen die langsliep, stopte in de deuropening, draaide zich om en was stomverbaasd over ons gespreksonderwerp. Toen we vertelden dat een van ons webdesigner was en een ander – ik, verreweg de oudste – zelfs workshops social media gaf, viel hij helemaal om van verbazing. Thuisgekomen vertelde ik het aan mijn man en zoon. We lachten. En toen zei mijn zoon: ‘Ja, maar hij heeft eigenlijk wel gelijk.’

Dit voorval bleef in mijn hoofd hangen. Rond mijn zestigste verjaardag in juni 2012 erkende ik dat ik nu definitief tot de senioren hoorde. Ik erkende ook dat de meerderheid van mijn generatiegenoten niet actief met social media omging én dat er tal van vooroordelen circuleerden. Je herkent ze vast wel.

- Het is een hype!
- Ik ben te oud
- Dat is alleen voor jongeren
- Je kunt toch ook e-mailen in plaats van het op Facebook te zetten
- Ik hoef niet te weten wanneer mijn buurman de hond uitlaat
- Ik heb mijn lerares geholpen met downloaden, ze snapt er natuurlijk niks van

- Mijn moeder weet nog niet eens wat een url is, ze is ook gewoon te oud (62).

Maar ik had inmiddels volop met jongeren, generatiegenoten én ‘echt’ ouderen gepraat, die net als ik houden van internet en alle mogelijkheden ervan, inclusief social media. Ik zag dat ook 55+’ers volop met internet en social media bezig zijn.

- Mijn oom in Zuid-Afrika en tante in Borne hebben met elkaar geskypet. Ze zijn 86 en 90
- Het is fantastisch om Twitter tijdens de les te gebruiken (60+-docent)
- Ik facebook met mijn kleinzoon!
- Ik heb een iPad gekocht (78-jarige)
- Ik ben al 67, als ik nu niet leer wat social media zijn, ben ik misschien te laat
- Ik heb net op mijn nieuwe telefoon een WhatsApp-bericht gestuurd naar mijn kleinzoon (75plus-mevrouw).

Ik ben sinds december 1995 actief op internet en geef vanaf eind 2009 trainingen en workshops social media. Ik neem je graag mee op ontdekkingsstocht en help je af van je angsten, vraagtekens en wantrouwen. Ik laat je zien wat er gaande is en dat jij vooral zelf moet bepalen wat je ermee doet!

Wie zijn senioren?

- Niet jong
- Volgens jongeren iedereen vanaf de leeftijd van hun ouders
- Volgens mensen van middelbare leeftijd: mensen die met pensioen zijn
- Volgens junior researchers: senior researchers
- 50+'ers, stemmers op de politieke partij 50+
- Leden van omroep Max
- Bejaarden
- A.S. Bakker sr., de oudere, volgens *Van Dale*.

The background is a light yellow color with various social media icons scattered throughout. These icons include a location pin, a bird (Twitter), a musical note, a speech bubble, a paper airplane, a person silhouette, a plus sign, a thumbs up, a padlock, and a Wi-Fi symbol. A large, thick yellow oval frame is centered on the page, containing the text.

2 WAT ZIJN SOCIAL MEDIA

Social media zorgen ervoor dat jij en ik iets op internet kunnen delen: teksten, commentaren, foto's, filmpjes, spelletjes. Het is tweerichtingsverkeer. Bij social media denken we vooral aan sociale netwerken als Facebook, Twitter en LinkedIn. Maar ook media als YouTube en Vimeo (films), Pinterest (interesses delen via plaatjes), Flickr en Instagram (foto's), Skype, blogs en de vrije encyclopedie Wikipedia vallen eronder. WhatsApp is een twijfelgeval, want het is eigenlijk een 'chatapp', een app om mee te kletsen. Toch rekenen we het ondertussen tot social media, omdat je er veel meer mee kunt dan geschreven privéberichten sturen. Het is een wirwar van honderden, misschien wel duizenden verschillende media. Maar ze hebben deze twee kenmerken gemeen:

- Er wordt iets gedeeld: foto's, video's, interesses, een mening
- Je kunt reageren op wat er gedeeld wordt. Het is interactief.

Frédéric Cavazza laat in zijn socialmedialandschap 2016 zien wat we doen: publiceren, delen, berichten sturen, discussiëren, samenwerken en netwerken (zie de afbeelding op pagina 16). In de middelste ring zie je de toppers Facebook, Twitter en Google. Daarnaast staan allerlei andere social media. En dat alles in minimaal tweerichtingsverkeer.

<http://www.fredcavazza.net/2016/04/23/social-media-landscape-2016/>

Naar mijn mening zijn de forums (fora) uit de jaren negentig en de Yahoo-groepen die in dezelfde periode begonnen, eigenlijk de eerste social media, alleen bestond dat begrip nog niet. Internetforums of discussieforums kom je nog regelmatig tegen. Je kunt op onderwerpen reageren via een formulier; je reactie komt daar dan bij te staan. Ook Yahoo-groepen worden nog steeds gebruikt.

Wil je meteen meer weten over de sociale media in Nederland? Ga dan direct naar hoofdstuk 5.

Harry Juch (1937) is predikant en werkte tot januari 2016 nog 20 procent in het pastoraat. Hij kan zich herinneren dat hij vóór zijn promotie in 1990 op internet was. Een tijdje geleden nam hij deel aan een fotogroep van Seniorweb.* Hij stopte omdat het veel te veel tijd kostte.

Hij is onder andere lid van de Yahoo-groep Leesrooster. Sinds hij niet meer preekt leest hij vooral. 'In oecumenisch verband staan elke zondag dezelfde lezingen uit de Bijbel centraal. Hiervoor wordt jaarlijks een leesrooster gemaakt. Via de Yahoo-groep kun je vragen stellen, opmerkingen maken en tips geven of artikelen delen met mede-lezers.' De groep Leesrooster startte in mei 2000 (!) en heeft in april 2016 bijna 1400 leden.

Andere sociale netwerken gebruikt Harry Juch weinig, omdat hij niet zo'n zin heeft om allerlei onzinberichten te lezen, maar vooral omdat het te veel tijd kost. Hij facebookt privé en op zijn smartphone hoort WhatsApp er tegenwoordig natuurlijk bij. Voor vakanties is er een aparte familie WhatsApp-groep. En: 'Het eerste wat ik 's morgens doe is kijken of een van de familieleden iets gelegd heeft bij Wordfeud,' een online spelletje dat lijkt op scrabble.

* www.seniorweb.nl